Omul cu adevărat bun este doar cel care ar fi putut fi rău şi n-a fost. (Nicolae Iorga)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

3 august

2012

Anul XI

nr. 29 (432)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Mecanismul Naţional de Prevenire a Torturii – cinci ani de luptă împotriva tratamentelor inumane şi degradante pag. 3

Moldovenii sînt ajutaţi să-şi apere drepturile pag. 4

Departamentul Poliţiei de Frontieră în vizorul ministrului Afacerilor Interne pag. 5

David Lidington: Moldova – o reală istorie de succes pentru integrare în UE

Ministrul de Stat pentru Europa în cadrul MAE al Regatului Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord, David Lidington a apreciat succesele Republicii Moldova în implementarea reformelor şi realizarea agendei privind integrarea europeană, în special în cadrul Parteneriatului Estic. Declaraţiile au fost lansate în cadrul unei întrevederi cu premierul Vlad Filat, aflat în vizită la Londra.

Oficialul a menţionat că Republica Moldova este o reală istorie de succes în acest sens şi un exemplu stimulator pentru alte ţări care aspiră să se integreze în UE. Totodată, David Lidington a dat asigurări privind susţinerea deplină a Republicii Moldova în promovarea reformelor şi consolidarea democraţiei.

La rîndul său, Vlad Filat a reiterat interesul Republicii Moldova de a colabora cu Marea Britanie în toate sferele de cooperare, în mod special, menţionînd domeniul justiţiei şi cel al afacerilor interne.

Vlad Filat a remarcat rolul Marii Britanii în cadrul structurilor ONU privind drepturile omului, inclusiv în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului (CDO), care îi oferă un statut meritat de lider şi ţară activă. De asemenea, Vlad Filat şi-a exprimat aprecierea pentru aportul Marii Britanii în cadrul Consiliului European, inclusiv în procesul de reformare a organizaţiei şi sistemului european de protecţie a drepturilor omului prin intermediul Curţii Europene a Drepturilor Omului (CEDO). În context, premierul a precizat că Republica Moldova mizează pe intensificarea cooperării bilaterale în cadrul structurilor ONU şi Consiliului Europei.

De menţionat că, Marea Britanie este unicul partener european cu care Republica Moldova înregistrează un sold pozitiv. În 2011, volumul comerţului exterior al R. Moldova cu Marea Britanie a fost în valoare de 134,7 mil. euro. Atît exportul cît şi importul de mărfuri realizat au înregistrat o majorare de 23% faţă de 2010.

Marea Britanie se situează pe locul 6 în topul ţărilor în care Republica Moldova efectuează exporturi şi pe locul 15 în topul ţărilor din care ţara noastră efectuează importuri.

Cancelarul german Angela Merkel va veni la Chişinău pe 22 august

Cancelarul german Angela Merkel va veni la Chişinău pe 22 august, potrivit unor surse neoficiale, care susţin că vizita va dura doar 4 ore. Informaţia nu este confirmată de către ministrul moldovean de Externe, care evită să ofere detalii.

Potrivit lui Iurie Leancă, oficialii de la Chişinău vor discuta cu Angela Merkel despre evoluţia Republicii Moldova, despre problemele cu care se confruntă statul, precum şi despre situaţia politică din regiune.

Cetăţenii R. Moldova ar putea călători fără vize în UE către mijlocul anului 2013

Cetăţenii Republicii Moldova ar putea călători fără vize în Uniunea Europeană către mijlocul anului 2013. O declaraţie în acest sens a fost făcută de vicepremierul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe şi Integrării Europene.

Leancă a menţionat, într-o conferinţă de presă, că este convins că Republica Moldova va reuşi să întrunească condiţiile necesare pentru a avea regim liberalizat de vize cu UE către mijlocul anului viitor.

În ceea ce priveşte declaraţiile anterioare ale ministrului de Externe că-şi va prezenta demisia dacă pînă la finele anului curent cetăţenii RM nu vor putea călători fără vize în UE, Iurie Leancă a spus că-şi va onora promisiunea. „La finele lunii decembrie voi face o vizită prim-ministrului pentru a-i prezenta scrisoarea de demisie. Pentru mine şi pentru cetăţeni nu contează faptul demisiei, ci cînd vor putea primi acest regim pe care-l merită de mult timp”, a precizat I. Leancă.

La sfîrşitul lunii iunie anul curent, Comisia Europeană a decis avansarea Republicii Moldova la cea de-a II-a fază a dialogului privind liberalizarea regimului de vize.

Flash

Tariful la călătoria cu microbuzul rămîne neschimbat, cel puţin pînă la toamnă

Promisiunea vine din partea primarului general, Dorin Chirtoacă. Edilul s-a arătat nemulţumit de activitatea transportatorilor. Autorităţile spun că, zilnic, şoferii de microbuze comit zeci de încălcări în trafic.

Numai săptămîna trecută, doi conducători de microbuze au fost suspendaţi din funcţie după ce au trecut la culoarea roşie a semaforului. Alţi aproape 60 de şoferi s-au ales cu amenzi pentru că au staţionat în locuri interzise sau nu au acordat prioritate în trafic. Transportatorii au cerut anterior o majorare cu, cel puţin, doi lei a tarifului la călătoria cu microbuzul. Autorităţile spun însă că le vor lua în calcul solicitarea doar după ce şoferii se vor disciplina.

Atenţie! În lacul „Valea Morilor" pescuitul este interzis

În lacul „Valea Morilor" pescuitul este interzis. O dispoziţie în acest sens a fost semnată de către primarul general, Dorin Chirtoacă, informează Serviciul de presă al Primăriei.

Potrivit sursei, interzicerea pescuitului în lacul din Parcul „Valea Morilor" este, deocamdată, pentru o perioadă nedeterminată. Măsura este aplicată în scopul păstrării şi înmulţirii peştelui în lac.

Pentru atenţionarea cetăţenilor despre restricţia impusă, în jurul lacului vor fi instalate panouri informative.

STOP trafic rutier! Vezi pe ce străzi nu se va putea circula

În perioada 30 iulie - 19 august va fi suspendat parţial traficul pe tronsonul cuprins între strada Octavian Goga şi strada Alexandru cel Bun, iar în perioada 20 august - 30 august, lucrările vor continua cu suspendarea traficului pe tronsonul cuprins între strada Alexandru cel Bun şi strada Columna.

Astfel, rutele de microbuz nr. 130, 132, 134, 148 îşi vor modifica traseul de pe strada Alexandru cel Bun pe strada Armenească, strada Octavian Goga, strada Vasile Alecsandri şi în continuare pe traseele stabilite.

În etapa a doua a lucrărilor, rutele de microbuz nr. 130, 132, 134 vor circula de pe strada Vasile Alecsandri pe strada A. Hîjdeu, strada Sf. Gheorghe, strada Avram Iancu, strada Tighina, strada Mitropolit Varlaam, strada Bulgară.

Află cum vor fi răsplătiţi sportivii moldoveni care aduc medalii de la Jocurile Olimpice

La Jocurile Olimpice de la Londra, halterofila Cristina Iovu a cîştigat pe data de 29 iulie, prima medalie pentru Republica Moldova, anume medalia de bronz în categoria de 53 de kilograme.

Pentru această performanţă, Cristina urmează să fie răsplătită de Guvernul R. Moldova. Potrivit unei hotărîri anterioare, atleţii moldoveni care reuşesc să cîştige medalia de bronz vor primi premiul de 80 de mii de euro.

După cîteva zile de competiţii, China se află pe primul loc după numărul de medalii avînd în total 12, inclusiv 6 de aur. Pe locul doi cu 11 medalii se află Statele Unite, urmate de Italia cu 7 medalii.

Creşte numărul copiilor care comit infracţiuni

În prima jumătate a acestui an, numărul copiilor infractori a crescut cu 17 la sută, comparativ cu aceeaşi perioadă a anului trecut. Constatarea aparţine reprezentanţilor Ministerului de Interne. Cei mai mulţi dintre ei au 16-17 ani şi provin din familii nevoiaşe.

În prezent, în penitenciarele din Moldova îşi ispăşesc pedeapsa aproximativ 900 de copii. Majoritatea din ei au comis jafuri şi tîlhării, iar unii au săvîrşit crime deosebit de grave.

„Într-o zi m-am întîlnit cu unul, m-am luat la bătaie cu un coleg de-al meu, deoarece mi-a insultat părinţii. L-am bătut atît de tare încît a murit. M-am speriat foarte tare şi nu ştiam ce să fac şi l-am aruncat în apă", a spus un deţinut minor.

Statisticile arată că, din cei peste 900 de copii care au comis infracţiuni de la începutul anului, 336 fac parte din familii social vulnerabile. Pe locul doi sînt minorii care au rămas fără îngrijirea unuia sau a ambilor părinţi. Aceştia sînt urmaţi de copiii orfani.

„Contactul şi lipsa de discuţie cu părinţii, comportamentul şi conduita părinţilor aduc şi la aceste cazuri", a declarat Marin Maxian, şef Direcţie ordine publică, MAI.

Potrivit datelor oficiale, majoritatea dintre cei 900 de copii au comis o infracţiune pentru prima dată în viaţă.

Vezi cine sînt cei graţiaţi de Nicolae Timofti

Purtătorul de cuvînt al preşedintelui republicii, Vlad Ţurcanu, a enumerat motivele pentru care Nicolae Timofti a decis să-l graţieze pe criminalul din Căuşeni.

Potrivit acestuia, Ion Cebanu, condamnat la 12 ani de închisoare pentru că şi-ar fi omorît un vecin la beţie, a fost graţiat pentru că este foarte bolnav.

Bărbatul căruia îi mai rămăseseră trei ani să-şi ispăşească pedeapsa, a participat la războiul din Afganistan şi la acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale a R. Moldova în 1992. Cebanu nu avusese antecedente penale iar pe perioada deţinerii nu a fost sancţionat disciplinar de administraţia penitenciarului în care este deţinut.

„Comisia pentru problemele graţierii persoanelor condamnate a ţinut cont de toate aceste circumstanţe", a explicat Ţurcanu.

În ceea ce-i priveşte pe ceilalţi trei condamnaţi graţiaţi, purtătorul de cuvînt al şefului statului a declarat că toţi ei nu au mai avut antecedente penale. Tatiana Maidan a fost condamantă la şase ani de închisoare pentru trafic de fiinţe umane şi a fost graţiată cu 2 ani şi opt luni înainte de ispăşirea pedepsei pentru comportamentul bun în penitenciar şi pentru că are la întreţinere o fiică minoră şi o mamă pensionară.

Valeriu Botesco a fost condamnat la şase ani de puşcărie pentru că ar fi furat o giacă, un telefon mobil şi 500 de lei. Îi mai rămăseseră aproape 2 ani de detenţie.

Iar Alexandru Miţcul, a fost graţiat să plătească o amendă pe care a primit-o pentru că a refuzat să i se recolteze probe biologice pentru verificarea stării de ebrietate. Miţcul este căsătorit, are trei copii minori, dintre care unul invalid de gradul doi. Bărbatul a participat la acţiunile de apărare a integrităţii teritoriale a R. Moldova în 1992.

Potrivit lui Ţurcan, în total, comisia pentru problemele graţierii persoanelor condamnate a examinat 145 de cereri. Preşedintelui i-au fost propuse spre graţiere şapte persoane dintre care el a acceptat să graţieze doar patru.

A intrat în vigoare Legea cu privire la integrarea socială a persoanelor cu dizabilităţi

Recent, în „Monitorul Oficial" a fost publicată Legea „cu privire la integrarea socială a persoanelor cu dizabilităţi", aprobată în martie 2012. Legea stabileşte drepturile persoanelor cu dizabilităţi şi obligă oferirea accesului acestor persoane la toate serviciile. Va soluţiona oare această lege problema angajării acestor personae? Potrivit investigaţiilor Xeniei Muştuk, anume angajarea este cea mai dificilă problemă.

În Moldova locuiesc circa 165 mii de persoane cu dizabilităţi, cu vîrste mai mari de 18 ani. Mărimea indemnizaţiei, fără vechime în muncă, constituie 190 lei. Această sumă se majorează treptat, dacă persoana se angajează. Potrivit Agenţiei pentru Ocuparea Forţei de Muncă, în 2011, din 500 de persoane cu dizabilităţi, care s-au înregistrat la agenţie, 100 şi-au găsit de lucru. De la începutul acestui an, din 131 de persoane înregistrate, s-au angajat 25. De obicei, se angajază în calitate de operatori ai coll-centrelor. Legea stabileşte drepturi egale în problemele legate de angajare. Iar angajatorii, care vor refuza angajarea persoanelor cu dizabilităţi, vor plăti amenzi. Însă, deocamdată, persoanele cu dizabilităţi încearcă să-şi deschidă propriile afaceri. Potrivit lui Igor Meriacre, preşedintele asociaţei „Motivaţia", acest lucru le reuşeşte numai unora. Doar persoanele cu dizabilităţi îşi deschid afacerile fără a avea facilităţi. Igor Meriacre, preşedintele asociaţiei „Motivaţia": De obicei, prin intermediul granturilor din străinătate, deoarece acestea sînt primele investiţii în echipament şi materie primă. Dar, din cîte ştiu, din experienţa personală, majoritatea întreprinderilor se închid sau lucrează prost după terminarea granturilor. Deocamdată, cel mai simplu de a deschide o afacere este pentru persoanele rău văzătoare. Unul din aceste proiecte este finanţat de Ministerul Afacerilor Externe al Olandei. Cu ajutorul acestui grant, deja 15 persoane şi-au deschis afaceri. Xenia Simenciuk, managerul proiectului cu privire la sprijinirea businessului şi angajarea persoanelor slab văzătoare şi orbi: Ideile sînt absolut diferite. De obicei, tinerii noştri rău văzători vor să se implice în businessul agrar, în localităţile rurale: apicultura, legumărie, creşterea iepurilor… Sînt tineri masori talentaţi, care vor să-şi deschidă salon propriu, sînt cosmetologi. Lozinca noastră este: actualmente, cea mai mare deficienţă este atitudinea. Ea poate fi schimbată. Nu staţi acasă, veniţi şi demonstraţi-vă capacităţile.

Minorii deţinuţi în Penitenciarul nr. 13 nu întrerup studiile nici vara

Deţinuţii minori din cadrul Penitenciarului numărul 13 din Capitală nu vor să întrerupă cursurile de învăţămînt nici pe timp de vară. Astfel, în condiţiile în care profesorii sînt în concediu, în perioada de vacanţă, procesul neîntrerupt de însuşire a cunoştinţelor este asigurat de o persoană din detenţie. Cursurile preferate ale minorilor sînt limba engleză, eticheta şi estetica.

Profesorul este un deţinut în vîrstă de 53 ani, cu studii superioare, obţinute la Academia de Limbi Străine din Moscova şi Institutul Pedagogic de Stat de Limbi Străine din Georgia. Acesta îşi ispăşeşte pedeapsa în Penitenciarul nr. 13, fiind cercetat penal pentru „escrocherie săvîrşită de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală".

„Atunci cînd vezi rezultatele muncii depuse, în cazul nostru – cunoştinţele copiilor, realizezi că ziua nu este pierdută. Cu atît mai mult că, copiii vor să audă ceva nou", a declarat profesorul. Deşi este şi el deţinut, acesta a menţionat că îi percepe mai întîi ca pe copii şi apoi ca pe deţinuţi. Tocmai de asta a şi decis să devină învăţător pentru ei.

Cursul facultativ de limba engleză este predat în penitenciar deja de jumătate de an, iar disciplina de etică şi estetică este una mai nouă. Aceasta a început a fi predată la iniţiativa exclusivă a copiilor, susţine profesorul.

Republica Moldova, în topul ţărilor cu o economie foarte expusă la criza euro

Marea Britanie este cea mai vulnerabilă din întreaga lume în faţa crizei euro care se agravează, iar economia acestei ţări va fi lovită cel mai rău dacă euro se prăbuşeşte. Acesta este verdictul unui studiu efectuat de organizaţia britanică „Maplecroft". 18 ţări, printre care şi România, sînt cotate drept „extrem de vulnerabile" în indexul care conţine 169 de ţări. După Marea Britanie, urmăatoarele ţări cele mai afectate sînt Polonia, Ungaria, Cehia, Mozambique, Suedia, Danemarca, Maroc şi Coasta de Fildeş.

Consecinţele pentru aceste ţări sînt scăderea producţiei industriale, pierderea competitivităţii şi creşterea datoriilor suverane la niveluri nesustenabile din cauza creşterii preţului împrumuturilor externe", se arată în comunicatul „Maplecroft". Temerile privind agravarea crizei datoriilor eurozonei au crescut în această săptămînă cînd randamentul obligaţiunilor emise de Spania şi Italia a crescut.

Dependenţa de exporturile zonei euro şi puternicele legături bancare şi financiare cu această regiune fac din Marea Britanie cea mai vulnerabilă ţară. Colapsul unor ţări strategice, precum Spania şi Italia ar putea provoca o scădere de 7% în comerţul Marii Britanii şi are drept rezultat, pierderi de circa 95 de miliarde de lire de către sectorul financiar britanic.

Republica Moldova, alături de Ucraina, Rusia, Belarus, Ţările Baltice, SUA, are o economie foarte expusă crizei euro, arată cercetarea. Dintre ţările emergente, China are cel mai mic risc, fiind cotată cu „expunere medie".

Fără ambasador la Moscova pînă în toamnă

Moldova nu va numi un nou ambasador la Moscova cel puţin pînă în toamnă. Ministrul de Externe, Iurie Leancă, a declarat că urmează o procedură întreagă pînă să fie anunţat cine va fi şeful misiunii diplomatice moldoveneşti în Federaţia Rusă

„Mai întîi ministerul va propune Guvernului candidatura, Guvernul o va examina şi, dacă va fi de acord, o va transmite preşedintelui, care va emite decret. După ce finalizăm procedura internă, trimitem notă verbală la Moscova şi aşteptăm pînă la 90 de zile răspunsul", a precizat ministrul. Numele candidatului este ţinut în taină pînă la primirea agrementului din partea ţării unde urmează să fie ambasador. „Sper că după vacanţă vom face acest prim pas şi vom merge mai departe", a adăugat Iurie Leancă.

Anterior, premierul Vlad Filat a anunţat că deja s-a identificat o candidatură şi că ministerul de Externe va spune cine este, la momentul oportun. Potrivit premierului, viitorul ambasador este diplomat de carieră şi nu face parte din niciun partid politic. Funcţia a rămas vacantă după rechemarea lui Andrei Neguţa, în aprilie curent, în urma unui interviu în care diplomatul a declarat că este prematur să se vorbească despre scoaterea posturilor de pacificatori de pe Nistru.

Mecanismul Naţional de Prevenire a Torturii – cinci ani de luptă împotriva tratamentelor inumane şi degradante

Fenomenul torturii este una dintre cele mai grave forme de a atenta la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului. Or, Republica Moldova se pretinde a fi un stat democratic, în care demnitatea umană este mai presus de orice, lupta anti-tortură fiind o prioritate pentru instituţiile de drept din ţara noastră. În această arie de preocupări, acum 5 ani, a fost instituit Mecanismul Naţional de Prevenire a Torturii. Cu acest prilej, în conformitate cu Protocolul Opţional la Convenţia ONU împotriva torturii şi pedepselor, tratamentelor inumane şi degradante, Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova, în comun cu Institutul de Istorie Stat şi Drept, cu suportul Programului Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova au organizat conferinţa internaţională ştiinţifico-practică cu genericul „Cinci ani de la crearea Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii în Republica Moldova".

La eveniment au participat oficiali de rang înalt, precum: Xuexian Wang, vicepreşedintele Comitetului Împotriva Torturii al ONU; Iulia Babuşkina, reprezentantul Subcomitetului ONU pentru Prevenirea Torturii; George Tugushi, reprezentantul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii, ombudsman din Georgia; funcţionari MNPT din oficiile ombudsmanilor din Slovenia, Polonia, Armenia, Azerbaidjan, reprezentanţi ai mediului academic din ţară, ai instituţiilor de drept, ai administraţiei publice centrale, şi ONG-urilor antrenate în apărarea drepturilor omului.

„Standarde şi mecanisme de prevenire şi combatere a torturii", „Perfecţionarea cadrului normativ cu privire la combaterea şi prevenirea torturii şi tratarea ştiinţifică a fenomenului", „Realităţi privind eradicarea torturii şi relelor tratamente" – acestea sînt doar cîteva dintre subiectele puse în discuţie în cadrul întrunirii.

Republica Moldova a făcut progrese în combaterea torturii. Şi asta datorită Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii, instituit acum cinci ani, este de părere avocatul parlamentar Anatolie Munteanu, directorul CpDOM. În acest sens, ţinînd cont de faptul că cele mai frecvente cazuri de tortură se înregistrează în instituţiile de detenţie, A. Munteanu a declarat că numărul de vizite în închisori a crescut semnificativ, de la 43 în 2008, la 238 - în 2011. Graţie reprezentanţilor Mecanismului de Prevenire a Torturii au fost deschise mai multe dosare penale. Cu toate acestea, ombudsmanul spune că pentru eradicarea fenomenului este nevoie de voinţă politică, de cadre bine instruite şi remunerate adecvat, de tehnologii moderne, dar şi de o responsabilizare a conducătorilor instituţiilor penitenciare.

Şi dacă cele mai multe abateri înregistrate se referă la condiţiile proaste din închisori, potrivit preşedintelui Centrului pentru Drepturile Omului, lider la acest capitol este Penitenciarul numărul 13 din Capitală, care ar trebui închis, mai susţine expertul.

La rîndul său, ministrul Justiţiei, Oleg Efrim, a declarat că autorităţile intenţionează să sisteze activitatea acestui penitenciar, dar numai după ce va fi ridicat altul, cu o capacitate similară, de aproximativ 1000 de persoane, în preajma Chişinăului.

În pofida măsurilor întreprinse întru combaterea fenomenului torturii, Republica Moldova continuă să se facă remarcabilă în exterior prin faptul că relele tratamente constituie motivul pentru care ţara noastră pierde dosare la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului. „Din nefericire, la nivel internaţional, Moldova este remarcată la capitolul violarea dreptului de a nu fi supus la rele tratamente. În cele 207 de condamnări primite de R. Moldova din partea Curţii Europene pentru Drepturile Omului (CEDO), o treime au conexiune cu aplicarea torturii", a precizat Anatolie Munteanu. Şeful avocaţilor parlamentari a relevat că din cele 15 milioane de euro pe care Moldova trebuie să le plătească pentru violarea Convenţiei cu privire la Drepturile Omului, 600 de mii constituie penalităţi pentru rele tratamente şi tortură.

Practicarea torturii într-o societate contemporană, care se pretinde a fi democratică, ştirbeşte mult din imaginea acestei ţări, a mai accentuat directorul CpDOM.

De asemenea, sursa citată mai consideră că, Moldova dispune de suficiente pîrghii legale pentru a combate flagelul, dar mai rămîne să schimbăm modul de abordare a fenomenului, să-i ajutăm pe unii funcţionari să-şi revizuiască axa valorilor cu privire la fiinţa umană pe perioada cînd aceasta se află în custodia statului. El s-a referit la funcţionari din poliţie, procuratură şi judecătorii.

Spre final, participanţii la conferinţă au adoptat o rezoluţie, care, între altele, încurajează colaborarea autorităţilor publice şi societăţii civile cu mecanismele naţionale de prevenire a torturii, în vederea eradicării acestui fenomen şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane şi degradante.

Rezoluţia adoptată de participanţii la conferinţa internaţională ştiinţifico-practică – „Cinci ani de la crearea Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii în Republica Moldova.

Reamintind principiile proclamate în Carta Naţiunilor Unite privind recunoaşterea drepturilor egale şi inalienabile ale tuturor membrilor familiei umane ca fundament al libertăţii, dreptăţii şi păcii în lume,

Recunoscînd că aceste drepturi decurg din demnitatea inerentă a persoanei umane,

Apreciind angajamentul statelor de a lua măsuri legislative, administrative, judiciare şi alte măsuri eficiente pentru a împiedica comiterea unor acte de tortură pe teritoriul aflat sub jurisdicţia sa,

Reafirmînd faptul că tortura şi pedepsele sau tratamentele inumane sau degradante sînt interzise şi constituie încălcări grave ale drepturilor omului,

Participanţii la conferinţa internaţională ştiinţifico-practică prilejuită de marcarea a 5 ani de la instituirea Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii în Republica Moldova:

Convin că viaţa, libertatea, siguranţa şi integritatea fiinţei umane constituie valori fundamentale ale societăţii contemporane şi-i solicită acesteia implicare plenară pentru o reală şi eficientă garantare a dreptului de a nu fi supus relelor tratamente;

Recunosc că implementarea Protocolului Opţional la Convenţia ONU împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante a creat un spaţiu comod pentru noi abordări ale fenomenului torturii şi relelor tratamente;

Subliniază că succesul în combaterea torturii constă în îmbinarea reuşită a funcţionalităţii cadrului normativ şi profesionalismului instituţional, pentru că este necesară o continuă perfecţionare a activităţii Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii, şi a actorilor implicaţi în lupta împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Accentuează că o discuţie cuprinzătoare la nivel internaţional, integrală şi directă, cu privire la promovarea şi protejarea drepturilor şi demnităţii umane va consolida protecţia persoanelor private de libertate împotriva torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Recunosc că protecţia persoanelor private de libertate împotriva torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante poate fi consolidată prin mijloace nejudiciare de natură preventivă, bazate pe vizitele regulate în locurile de detenţie;

Evidenţiază că prevenirea efectivă a torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante poate fi realizată prin educare în combinare cu diverse măsuri legislative, adminstrative, judiciare ori de altă natură;

Se angajează să acţioneze în continuare în vederea protecţiei persoanelor private de libertate în locurile de detenţie, împotriva torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Se angajează să întreprindă acţiuni eficiente pentru promovarea continuă a informaţiei cu privire la interzicerea torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Încurajează colaborarea autorităţilor publice şi societăţii civile cu mecanismele naţionale de prevenire a torturii, în vederea eradicării fenomenului torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

Apreciază importanţa schimbului de experienţă între mecanismele naţionale de prevenire a torturii şi colaborării cu organismele internaţionale.

Precizăm că, Mecanismul Naţional de Prevenire a Torturii prevede controale neanunţate ale avocaţilor parlamentari în locurile de detenţie, în scopul descoperirii cazurilor de tortură şi rele tratamente.

R. Moldova a ratificat Convenţia europeană pentru prevenirea torturii şi a tratamentelor inumane şi degradante în 1997. Ţara noastră este printre cele 26 de state europene care au desemnat mecanisme naţionale de prevenire a torturii.

Cor. DREPTUL

Moldovenii sînt ajutaţi să-şi apere drepturile

Dezvoltarea comunităţilor rurale prin abilitarea juridică a populaţiei pentru a-şi proteja drepturile, abilitarea femeilor pentru a se implica activ în procesele decizionale şi dezvoltarea mass-media electronică regională. Acestea sînt obiectivele unui nou proiect, lansat de Fundaţia Soros-Moldova, cu susţinerea financiară a Guvernului Suediei prin Agenţia Internaţională Suedeză de Cooperare în Dezvoltare (ASDI). Proiectul „Impulsionarea proceselor democratice din Moldova prin abilitare şi participare" urmează a fi implementat pînă la sfîrşitul anului 2014.

Una din priorităţile stabilite de autorii proiectului vizează domeniul abilitării juridice şi anume, promovarea modelului parajuristului comunitar drept un exponent al asistenţei juridice primare, alături de serviciile sociale asigurate de stat. În acest sens, Fundaţia Soros-Moldova va susţine în continuare reţeaua parajuriştilor comunitari, lansată în 2010. Rolul parajuriştilor constă în a ajuta membrii comunităţilor rurale să-şi soluţioneze problemele elementare de natură juridică, să îi direcţioneze către specialiştii sau instituţiile competente, să medieze conflictele survenite la nivel local, precum şi să contribuie la educarea populaţiei în domeniul drepturilor omului şi în vederea protejării acestora.

În cadrul aceleiaşi componente, ONG-urile din regiunea transnistreană vor fi informate despre rolul parajuriştilor şi beneficiile pe care aceştia le pot aduce într-o comunitate rurală.

Proiectul pune accent şi pe sporirea vizibilităţii şi percepţiei asupra importanţei rolului femeii în societate şi în procesele de dezvoltare şi guvernare locală. Astfel, timp de 10 luni, femeile tinere din satele şi oraşele ţării, care îşi doresc să schimbe situaţia curentă în comunităţile lor, vor putea participa la un şir de activităţi în cadrul unui program avansat în liderism – Academia Femeilor Lideri. Programată pentru a se desfăşura în două ediţii, academia va oferi tinerelor diverse oportunităţi de dezvoltare, cum ar fi: sesiuni de instruire, stagii în cadrul organizaţiilor de interes, asistenţa continuă a unui grup de mentori, dezvoltarea şi implementarea iniţiativelor locale. Mai mult, reprezentantele sexului frumos se vor putea inspira din experienţa femeilor lideri din întreaga republică, participînd la Forumul Femeilor din Localităţile Rurale, care va avea loc anual pe durata proiectului.

Pentru a încuraja femeile să se înscrie în cursa electorală pentru alegerile locale din 2015, Fundaţia Soros-Moldova va desfăşura şi programe de instruire menite să dezvolte capacităţile tinerelor interesate în procesele de guvernare locală.

Un alt domeniu ce urmează a fi acoperit de proiect vizează dezvoltarea mass-media locală, prin contribuţia la dezvoltarea instituţiilor de presă din localităţile rurale, pentru ca acestea să devină o sursă de informare importantă şi corectă atît pentru populaţia din aceste comunităţi, cît şi pentru mass-media naţională şi autorităţile centrale. În cadrul Asociaţiei Radiodifuzorilor Regionali vor fi sprijinite activităţile ce prevăd consolidarea abilităţilor de autogestiune şi valorificare a pieţei de publicitate în interesul comun, precum şi cele privind schimbul reciproc al produselor realizate şi transferul de experienţă. Proiectul va susţine şi eforturile membrilor asociaţiei de a coopera cu organizaţiile neguvernamentale, în vederea implementării jurnalismului cetăţenesc şi încurajării spiritului participativ al comunităţii.

Componenta mass-media vizează şi regiunea transnistreană. În acest sens, va fi fortificată cooperarea dintre canalele de presă şi jurnaliştii de pe cele două maluri ale Nistrului. Oamenii de pe ambele maluri vor obţine informaţii sigure despre cele două regiuni, contribuind astfel la consolidarea încrederii reciproce.

Valoarea totală a proiectului „Impulsionarea proceselor democratice din Moldova prin abilitare şi participare" este de 1 685 995 dolari SUA, acesta urmînd a fi implementat pînă la finele anului 2014. Menţionăm că acesta este al treilea proiect implementat de Fundaţia Soros-Moldova cu sprijinul financiar al Agenţiei Internaţionale Suedeze de Cooperare în Dezvoltare.

Lilia DUMINICA

Pacificatorii moldoveni – 20 de ani de eforturi pentru a menţine pacea în zona de securitate

„Atîta timp cît avem o misiune, noi, militarii, trebuie să o îndeplinim cu cinste, onoare şi demnitate, astfel încît în orice moment să putem raporta în faţa naţiunii „Misiune îndeplinită". Constat, astăzi, cu mîndrie, că în cei 20 de ani, în zona de securitate a Republicii Moldova a fost linişte, iar acest lucru se datorează prezenţei pacificatoare a Armatei Naţionale, a celor care au mandatul de a asigura pacea în această regiune". Declaraţia a fost făcută de ministrul Apărării, Vitalie Marinuţa, în cadrul ceremoniei oficiale dedicate aniversării a XX-a de la introducerea Forţelor Mixte de menţinere a păcii în zona de securitate a Republicii Moldova. Evenimentul s-a desfăşurat în Batalionul 1 al Forţelor de menţinere a păcii, dislocat în satul Cocieri, Dubăsari.

Potrivit ministrului Apărării, pe parcursul celor 20 de ani, misiunea de bază a Armatei Naţionale a fost menţinerea păcii în raionale de Est ale ţării. „Totuşi, consider că misiunea militară demult a fost încheiată şi este necesar să fie preluată de o misiune civilă, cu mandat internaţional, care să monitorizeze procesele ce au loc în zona de securitate", a specificat Vitalie Marinuţa.

Ministrul a ţinut să le mulţumească tuturor militarilor moldoveni, în termen şi prin contract, care în toată această perioadă, s-au aflat în serviciul păcii.

„În calitatea mea de ministru al Apărării, am încrederea că şi în viitor, atît cît va fi nevoie, veţi executa serviciul în mod onorabil şi aşa cum v-o cere datoria, statutul de militar al Armatei Naţionale şi cel mai important, statutul de pacificator! La împlinirea celor 20 de ani de prezenţă pacificatoare, vă adresez cele mai calde felicitări şi vă urez noi succese, împliniri profesionale şi personale, multă sănătate şi bucurii alături de cei dragi!", a declarat Marinuţa în mesajul său de felicitare.

Prezent la eveniment, copreşedintele Comisiei Unificate de Control din partea Republicii Moldova, Ion Solonenco, a declarat că menţinerea păcii în zona transnistreană este cea mai importantă misiune statală menită să asigure pacea şi securitatea populaţiei din regiune. „Pacificatorii moldoveni, ca parte componentă a Forţelor Mixte de Menţinere a Păcii, execută conştiincios misiunile în zona de securitate, fiind un factor de încredere la menţinerea stabilităţii în această regiune", a declarat Ion Solonenco.

În cadrul ceremoniei, cei mai buni pacificatori au fost decoraţi cu distincţii militare pentru îndeplinirea ireproşabilă a datoriei de serviciu, contribuţie la asigurarea unui nivel înalt de pregătire a unităţilor şi înalt profesionalism.

Cu ocazia aniversării a XX-a de la introducerea Forţelor mixte de menţinere a păcii în zona de securitate, la Cocieri fost prezentată cazarma, renovată capital. Reparaţia sediului în care vor fi cazaţi militarii în termen a costat circa 1 milion de lei, iar banii au fost alocaţi din bugetul de stat, cu suportul Biroului de Reintegrare.

Menţionăm că Forţele mixte de menţinere a păcii sînt formate din trei contingente: cel al Forţelor Armate ale Federaţiei Ruse, al Forţelor Armate ale organelor constituţionale ale R. Moldova şi ale administraţiei de la Tiraspol.

Armata Naţională a detaşat în zona de securitate două batalioane şi o companie de infanterie, dislocate la Cocieri, Coşniţa şi, respectiv, la Varniţa. În total, în zona de securitate, care are lungimea de 225 km şi lăţimea între 12-20 km, sînt dispuse 15 posturi cu circa 1500 de militari.

Lilia DUMINICA

Departamentul Poliţiei de Frontieră în vizorul ministrului Afacerilor Interne

Ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean, a efectuat o vizită de lucru la Departamentul Poliţiei de Frontieră. Vizita a avut loc în contextul aprofundării noilor atribuţii, revenite instituţiei frontaliere în urma reorganizării, aceasta fiind deja parte integră a Ministerului de Interne, dar şi în contextul realizării reformelor demarate în cadrul MAI.

Dorin Recean a reiterat rolul şi responsabilităţile care au revenit întregului efectiv, în urma învestirii instituţiei cu funcţii poliţieneşti, inclusiv cu statut de subiect al activităţii operative de investigaţii, de urmărire penală şi de menţinere a ordinii publice. Mai mult, ministrul a reiterat că Departamentului Poliţiei de Frontieră îi revine o cotă valorică esenţială în domeniul securităţii şi a noului concept de reformare a MAI, controlul eficient al frontierelor, combaterea criminalităţii transfrontaliere, prin gestionarea eficientă a frontierelor de stat.

De asemenea, ministrul de Interne a declarat că, pentru a îmbunătăţi procesul de activitate a poliţistului de frontieră, fiecare angajat în parte trebuie să conştientizeze importanţa misiunii revenite, prin respectarea obiectivelor trasate şi să se asigure că tot ce se implementează nu va afecta integritatea şi eficienţa gestionării riscurilor operative.

Angajaţii Departamentului Poliţiei de Frontieră şi-au luat angajamentul ca prin promovarea unei legislaţii moderne şi complete în domeniul activităţii, precum şi prin extinderea acţiunilor de combatere a infracţionalităţii transfrontaliere, să sporească în continuare credibilitatea în plan intern şi extern, inclusiv încrederea populaţiei în instituţia de frontieră.

Lilia DUMINICA

Procedura de redobîndire a cetăţeniei române ar putea fi simplificată

Redobîndirea cetăţeniei române de către cetăţenii Republicii Moldova. Acesta a fost principalul subiect de discuţie în cadrul întrevederii dintre ministrul Justiţiei, Oleg Efrim, şi preşedintele Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie de la Bucureşti, Gheorghe Emacu. Cei doi s-au întîlnit săptămîna trecută, la Chişinău.

Gheorghe Emacu a declarat că se află la Chişinău pentru a identifica soluţii de îmbunătăţire a procesului de redobîndire a cetăţeniei române şi a anunţat că ar putea iniţia un şir de amendamente la legea ce reglementează acest proces, pe care ar urma să le propună ministrului român al Justiţiei, Titus Corlăţean. După discuţiile cu colegii de la Ambasada României în Moldova, preşedintele Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie de la Bucureşti a recunoscut că există anumite probleme, dar l-a asigurat pe Oleg Efrim că autorităţile române depun eforturi constante pentru a le oferi cetăţenilor Republicii Moldova condiţii din ce în ce mai bune pentru a beneficia de această oportunitate. „Interesul nostru este ca Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie din România să funcţioneze cît mai limpede şi bine", a subliniat Emacu.

La rîndul său, ministrul Justiţiei l-a felicitat pe interlocutorul său cu recenta numire în funcţie şi i-a mulţumit pentru iniţiativa de a veni la Chişinău. De asemenea, Oleg Efrim l-a asigurat pe preşedintele Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie din România de tot sprijinul necesar, îndemnîndu-l să-i semnaleze direct orice tentative ale unor funcţionari de la Chişinău de a transforma într-o afacere procesul

de redobîndire a cetăţeniei române. „Sîntem ferm decişi să punem capăt unor asemenea practici", a declarat Oleg Efrim.

În vederea fluidizării procesului de redobîndire a cetăţeniei române, Gheorghe Emacu, împreună cu echipa care îl însoţeşte, a purtat discuţii şi cu responsabilii de la Direcţia notariat şi avocatură a Ministerului Justiţiei de la Chişinău, precum şi cu cei de la Serviciul Stare Civilă.

Lilia DUMINICA

Miniştrii vor putea fi traşi la răspundere

Miniştrii din actualul Guvern, dar şi din viitoarele Guverne, vor putea fi traşi la răspundere. Acest lucru este prevăzut de Proiectul de lege privind răspunderea ministerială, elaborat de un grup de deputaţi din Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM).

Proiectul reglementează două forme de răspundere ministerială – răspunderea politică şi răspunderea juridică. În document se precizează că, „răspunderea politică poate fi colectivă sau individuală şi poate fi cerută de către Parlament", iar „răspunderea colectivă a Guvernului intervine în urma adoptării de către Parlament a unei moţiuni de cenzură prin care se exprimă neîncrederea faţă de activitatea Guvernului şi constă în demiterea acestuia".

„Răspunderea politică individuală a membrului Guvernului poate lua mai multe forme în funcţie de acţiunile lui şi de gravitatea acestora. Aceasta poate interveni pentru activitatea generală a instituţiei pe care o conduce sau drept rezultat al acţiunilor/inacţiunilor proprii, în calitate de membru al Guvernului, sau de conducător al unei autorităţi publice. Totodată, membrul Guvernului poate fi tras la răspundere pentru acţiunile sau inacţiunile funcţionarilor publici din cadrul autorităţii pe care o conduce şi pentru consecinţele cauzate de îndeplinirea de către aceştia a ordinului sau dispoziţiei ilegale a conducătorului autorităţii", se precizează în nota informativă ce însoţeşte documentul.

Răspunderea politică individuală poate lua mai multe forme, cum ar fi prezentarea de informaţii, lămuriri sau declaraţii, prezentarea de scuze, întreprinderea anumitor acţiuni.

De asemenea, proiectul de lege reglementează răspunderea juridică a membrului Guvernului. „Aceasta poate lua forma răspunderii civile, disciplinare, contravenţionale sau penale. Putem menţiona aici că răspunderea juridică poate fi aplicată doar individual faţă de unul sau, dacă este cazul, mai mulţi membri ai Guvernului, fără a lua forma răspunderii colective", se precizează în document.

Precizăm că, prim-ministrul Vlad Filat, lider al PLDM, a venit cu iniţiativa adoptării unei legi privind răspunderea ministerială în cadrul adresării sale către cetăţeni, din luna iulie a anului 2011.

Libertatea credinţei în Moldova şi în lume

Raportul Departamentului de Stat american notează că abuzurile, discriminările şi ameninţările, atacurile verbale la adresa religiilor minoritare rămîn frecvente.

Într-un nou raport al Guvernului Statelor Unite despre libertatea credinţei în lume, se spune că anul trecut conducerea Moldovei a făcut progrese „modeste" în asigurarea drepturilor religioase, dar s-au înregistrat, în continuare, abuzuri şi discriminări mai ales la adresa Martorilor lui Iehova, a musulmanilor, evreilor şi a uniunii bisericilor penticostale. Raportul Departamentului de Stat notează, ca eveniment pozitiv în 2011, înregistrarea oficială a islamului printre cultele din Moldova, după încercări zadarnice de un deceniu.

Constatînd că, în general, libertatea religioasă este respectată de instituţiile statului moldovean şi consfinţită prin legislaţie, raportul adaugă că sînt totuşi frecvente abuzurile, discriminările şi ameninţările, atacurile fizice şi verbale la adresa religiilor minoritare din partea unor elemente ale societăţii moldovene – ele fiind mai numeroase în regiunea transnistreană.

În privinţa Legii cultelor, raportul notează că în varianta ei amendată anul trecut prevede explicit că biserica nu are voie să facă politică, elimină pensiile de stat ale preoţilor, extinde dreptul la refuzul serviciului militar, dar păstrează paragraful privind locul special al bisericii ortodoxe în societate, o prevedere criticată de alte culte, minoritare.

Raportul aminteşte constatările unei evaluări a Naţiunilor Unite, bazate pe vizita comisarului Heiner Bielefeldt, care spunea că în Moldova biserica ortodoxă ocupă un loc atît de predominant, încît este pus sub semnul întrebării caracterul secular al statului. Raportul american, ca şi cel al Naţiunilor Unite, menţionează şi informaţia că mitropolitul Moldovei are paşaport diplomatic.

Printre incidentele criticate de religiile minoritare şi de apărătorii drepturilor omului este amintit faptul că Primăria municipiului Chişinău a refuzat să permită comunităţii evreieşti expunerea menorei într-un loc public, după incidentul din 2009, cînd un grup de creştini au atacat-o şi doborît-o în centrul Capitalei. Membrii comunităţii evreieşti s-au plîns că autorităţile nu au răspuns cum se cuvine atunci cînd s-au semnalat incidente anti-semite, iar Congresul evreiesc a informat că anchetarea uciderii unei familii evreieşti în august 2010 a fost abandonată fără niciun rezultat.

Printre aşa-numitele abuzuri din partea societăţii, nu a statului, sînt amintite persecuţiile şi instigările la ură promovate de unii preoţi ortodocşi împotriva Martorilor lui Iehova şi a musulmanilor – mai ales după înregistrarea oficială a Islamului, în primăvara anului trecut.

Republica Moldova nu este însă nici pe departe una din ţările cele mai „problematice" în noul raport guvernamental american despre libertatea religioasă.

Cele mai mari motive de îngrijorare au oferit şi anul trecut ţări, precum Afganistan, China, Cuba comunistă, Coreea de Nord, Iran, iar mai aproape de Moldova – Federaţia Rusă.

Prezentînd la Washington raportul, secretarul de stat american Hillary Clinton a spus că în ce priveşte libertatea credinţei, pe care a numit-o „una din trăsăturile cruciale ale societăţilor stabile", lumea a dat înapoi anul trecut. „Peste un miliard de oameni trăiesc sub conduceri care suprimă în mod sistematic libertatea religiei", a mai spus secretarul de stat.

Marş pentru drepturile animalelor comunitare

„Adoptă, Salvează, Iubeşte", cu astfel de slogane au mărşăluit, recent, cîteva zeci de persoane în or. Chişinău, de la Academia de Ştiinţe pînă la Palatul Republicii.

Aceştia au scandat mesaje pentru luare de atitudine în problema cîinilor comunitari din Chişinău şi din întreaga ţară.

Nemulţumiţi de atitudinea autorităţilor faţă de cîinii fără stăpîn şi metodele pe care le utilizează pentru a scăpa de ei, tinerii au scandat mesaje antiomorîre şi au înaintat următoarele doleanţe: „Cerem oprirea omorîrii animalelor comunitare, construirea unui azil, susţinerea iniţiativelor pentru protecţia animalelor şi facilitarea sterilizării lor!".

Nadia Lefter, organizatoarea marşului, spune că s-au încercat multiple metode de colaborare cu Primăria, dar nu se vede nicio reacţie din partea lor. „Am adresat petiţii şi demersuri la care nu am primit răspuns. Am propus planuri concrete, strategii, măsuri clare şi sterilizare gratuită – am fost ignoraţi. Am propus să fie creat un grup de lucru comun pentru a elabora o strategie consolidată, dar grupul a fost creat fără noi. Nu se doreşte să se facă nimic. Cîte 50 de mii de lei sînt cheltuite lunar de către „Autosalubritate" pentru problema cîinilor. Cred că aceşti bani ar fi de ajutor şi problema putea fi demult soluţionată, dar, evident, otrava de şobolani costă mai ieftin...", a mai adăugat organizatoarea.

Conform datelor făcute publice, în Chişinău sînt circa 30 de mii de cîini vagabonzi, însă membri ai ONG-urilor pentru protecţia animalelor spun că sînt cu mult mai puţini. Atunci cînd vrei să faci ceva, poţi găsi soluţii, iar atunci cînd nu vrei să faci nimic, nu accepţi proiectele şi soluţiile pe care ţi le oferă cei care vor să schimbe ceva, mai susţin aceştia.

● La solicitarea cititorilor

Cazurile de despăgubire pentru deţinătorii de animale

Regulamentul privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării focarelor de boli transmisibile ale animalelor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 645 din 19 iulie 2010, prevede că, în scopul lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, ce implică sacrificarea sau uciderea acestora, se acordă despăgubiri proprietarilor pentru animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate, în afara sumelor recuperate prin valorificarea produselor şi subproduselor de la animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate. Plata despăgubirilor se efectuează din fondurile prevăzute în bugetul Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare, în limita alocărilor pentru finanţarea anuală a măsurilor sanitar-veterinare de profilaxie, de supraveghere şi de combatere a bolilor la animale, în valoarea de înlocuire a preţului de piaţă la data cînd a avut loc acţiunea de lichidare a focarelor de boală.

Pot beneficia de despăgubiri persoanele juridice şi fizice proprietari de animale, în cazul în care animalele sînt deţinute cu respectarea normelor legale, în vigoare ,cu referire la declararea şi înregistrarea obligatorie în Registrul de stat al animalelor şi a cerinţelor sanitar-veterinare, care au suportat pagube în urma aplicării acţiunilor de lichidare rapidă a focarelor de boli transmisibile prevăzute în anexa expusă mai jos.

Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a animalului, la data cînd a avut loc acţiunea de lichidare a focarului de boală, se stabileşte de către o comisie de evaluare, constituită din: reprezentantul direcţiei raionale/municipale pentru agricultură şi alimentaţie, medicul veterinar oficial din cadrul direcţiei sanitar-veterinare şi pentru siguranţa produselor de origine animală raionale/municipale, primarul localităţii sau reprezentantul acestuia, cu participarea proprietarului de animale. În cazul depistării animalelor bolnave şi confirmării, prin expertiză de laborator, a bolii infecţioase, comisia stabileşte numărul animalelor afectate, categoriile de vîrstă, greutate, starea fiziologică şi valoarea genetică a fiecărui animal şi proprietarii acestora. Pe baza acestor date va fi apreciat costul de piaţă al animalului la momentul sacrificării sau uciderii. Toată informaţia se include în fişa de evaluare. După calcularea de către membrii comisiei a preţului animalelor afectate, medicul veterinar oficial ia decizia privind sacrificarea sau uciderea (după caz) animalelor bolnave. Documentaţia întocmită de către membrii comisiei, cu participarea proprietarului de animale, se depune spre avizare la direcţia raională/municipală pentru agricultură şi alimentaţie şi cuprinde următoarele acte:

a) ancheta epizootologică şi acţiunile pentru lichidarea rapidă a focarului de boală transmisibilă, întocmite de către medicul veterinar oficial al circumscripţiei teritoriale sanitar-veterinare şi pentru siguranţa produselor de origine animală unde a fost declarată boala;

b) actul sanitar-veterinar de declarare a bolii, eliberat de medicul veterinar oficial al circumscripţiei teritoriale sanitar-veterinare şi pentru siguranţa produselor de origine animală unde a fost declarată boala;

c) fişa de evaluare, întocmită şi semnată de membrii comisiei de evaluare;

d) copiile buletinelor de analiză, eliberate de laboratoarele sanitar-veterinare de stat sau, în cazul tuberculozei, copia rezultatului tuberculinării;

e) documentele care atestă sumele de bani încasate de proprietarii de animale în urma valorificării prin sacrificare a animalelor, dacă este cazul;

f) declaraţia pe propria răspundere că animalul/animalele nu a/au fost asigurat/asigurate, dacă este cazul;

g) certificatul de confirmare a contului bancar.

Direcţia raională/municipală pentru agricultură şi alimentaţie, după verificarea şi avizarea documentaţiei, transmite copiile acesteia Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare, spre examinare şi aprobare, cu stabilirea şi plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale. O copie a fişei de evaluare, cu semnăturile membrilor comisiei, se înmînează proprietarului de animale.

Anexă

LISTA
bolilor transmisibile ale animalelor pentru care se acordă despăgubiri:

1. Tuberculoza bovină
2. Febra aftoasă
3. Rabia (la animale productive)
4. Paratuberculoză
5. Pesta porcină clasică
6. Pesta rumegătoarelor mici
7. Pesta aviară (influenţa aviară)
8. Stomatita veziculoasă
9. Boala veziculoasă a porcului
10. Variola ovină şi caprină
11. Blutongue (febra catarală a oilor)
12. Leucoza enzootică bovină
13. Encefalopatia spongiformă bovină
14. Scrapia ovină

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Vreau să ştiu care sînt atribuţiile organizaţiilor obşteşti ce au menirea să apere interesele consumatorilor?

Natalia Guţu,
mun. Chişinău

Conform articolului 30 (25) din Legea privind protecţia consumatorilor, cetăţenii sînt în drept de a se organiza benevol în asociaţii obşteşti de consumatori, care îşi desfăşoară activitatea în conformitate cu legislaţia. Potrivit alineatului (2) al acestui articol, asociaţiile obşteşti de consumatori au dreptul:

a) să înainteze în instanţe judecătoreşti acţiuni pentru protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale consumatorilor, fără achitarea taxei de stat;

b) să adreseze, atît organelor de control, cît şi organelor procuraturii, propuneri privind tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de producerea şi comercializarea produselor, prestarea serviciilor care nu corespund cerinţelor prescrise sau declarate, precum şi de nerespectarea drepturilor consumatorilor, prevăzute de legislaţie;

c) să informeze, în baza reclamaţiilor primite de la consumatori, organele abilitate cu funcţii de protecţie a consumatorilor despre produsele, serviciile necorespunzătoare;

d) să solicite instanţei de contencios administrativ competente anularea în tot sau în parte a actelor, emise de autorităţile publice, care lezează drepturile şi interesele legitime ale consumatorilor şi care contravin legislaţiei;

e) să organizeze, în modul stabilit de lege, efectuarea expertizei produselor, serviciilor în ceea ce priveşte conformitatea lor cerinţelor prescrise sau declarate;

f) să înainteze agenţilor economici şi organelor abilitate cu funcţii de protecţie a consumatorilor propuneri privind îmbunătăţirea calităţii produselor, serviciilor şi interzicerea comercializării produselor necorespunzătoare;

g) să sesizeze organele abilitate cu funcţii de protecţie a consumatorilor referitor la produsele, serviciile necorespunzătoare sau care pun în pericol viaţa, sănătatea ori securitatea consumatorilor, referitoare la clauze abuzive în contracte şi practicile incorecte ale comercianţilor în relaţia cu consumatorii;

h) să primească de la organele abilitate cu funcţii de protecţie a consumatorilor informaţii şi răspunsuri referitoare la propunerile şi sesizările înaintate;

i) să organizeze chestionarea consumatorilor în scopul elucidării opiniei publice privind calitatea produselor comercializate şi preţurile lor;

j) să informeze consumatorii, prin intermediul mass-media, despre calitatea produselor, serviciilor, încălcarea drepturilor şi intereselor lor legitime, despre rezultatele consultării opiniei publice;

k) să întreţină relaţii de colaborare internaţională în domeniul protecţiei consumatorilor;

l) să înainteze autorităţilor administraţiei publice propuneri pentru modificarea legislaţiei în vigoare în domeniul protecţiei consumatorilor;

m) să efectueze activităţi de informare şi de consiliere în domeniul protecţiei consumatorilor;

n) să reprezinte interesele consumatorilor în procedura de mediere la soluţionarea litigiilor dintre consumator şi vînzător/prestator.

Nereguli de sute de milioane. Auditul Curţii de Conturi a depistat deficienţe

Nereguli de sute de milioane. Auditul Curţii de Conturi a depistat deficienţe în activitatea entităţilor administraţiei locale din municipiul Chişinău. Abateri au fost depistate în cadrul direcţiilor de profil din subordinea administraţiei locale, dar şi în activitatea celor 18 primării din componenţa municipiului Chişinău.

În 2010-2011, perioada supusă auditului, nu toate achiziţiile publice s-au încadrat în normele legale. Astfel, au fost efectuate achiziţii cu derogarea de la norme în sumă totală de 322 milioane de lei. S-a depistat contractarea mărfurilor de la agenţi economici identici, ceea ce creează risc de fraudare în valoare de 9 milioane de lei. Totodată, în această perioadă, municipalitatea a ratat venituri în mărime de 96,5 milioane de lei din cauza gestionării ineficiente a fondului funciar municipal. Municipalitatea nu a efectuat lucrările de identificare şi înregistrare a terenurilor proprietate publică. Respectiv, din totalul terenurilor municipale cu suprafaţa de 12,3 mii ha, doar 50 la sută sînt înregistrate. Semne de întrebare au apărut şi în cazul investiţiilor. Membrii Curţii de Conturi s-au referit, în special, la strada Alba Iulia, deteriorată la scurt timp după reparaţie. S-a stabilit că lucrările efectuate nu au fost în final recepţionate.

Auditul a constatat, de asemenea, deficienţe majore în procesul de impozitare şi administrare fiscală, în consecinţă, bugetul municipal a ratat venituri de 61,5 mii lei. Pretenţii faţă de activitatea financiară au fost înaintate pentru majoritatea entităţilor auditate. Şeful adjunct al Direcţiei arhitectură şi urbanism a fost uluit să afle, din raport, că direcţia sa a cheltuit peste 80 de mii de lei doar pe benzină. Sînt probleme şi în activitatea primăriilor din suburbia Capitalei, care au admis cheltuieli nejustificate în sumă de aproape 10 milioane de lei. Cea mai gravă situaţie se atestă în comuna Ghidighici, unde viceprimarul este fiul primarului Begleţ. Acesta a admis mai multe nereguli în gestionarea fondului funciar local şi a finanţelor publice. Primarul general al Capitalei nu exclude că, după definitivarea raportului va aplica sancţiuni faţă de unii şefi de direcţii.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2012, nr. 29(432)

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Schmidt Anton Franz, pentru data de 11 septembrie 2012, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Zimenco Galina privind încasarea datoriei.

Judecător Liubovi Brînza

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Scobioala Alexandru, domiciliat: mun. Chişinău, str. M. Eliade nr. 6, pentru data de 16 octombrie 2012, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea ,,Moldcargo" privind încasarea datoriei.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ,,Setinvest Consulting" SRL, pentru data de 5 septembrie 2012, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 608) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2255/2012, la cererea lui Gonţa Ionel către: BC ,,Investprivatbank" SA, SRL ,,Setinvest Consulting", SRL SC ,,Crasigal" privind declararea nulitătii contractului de ipotecă.

Judecător Alexandru Gafton

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cozariuc Valentina, domiciliată în mun. Chişinău, str. Drumul Crucii nr. 94, apt. 8, pentru data de 24 septembrie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Olişevschi Grigore privind încasarea sumei.

Judecător Oleg Sternioală

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,Nichitcom Grup", pentru data de 26 septembrie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2E-1110/12 la acţiunea SRL ,,Almaian" privind încasarea datoriei.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI ,,Nunu-Betak Rodica", sediul: mun. Chişinău, str. V. Lupu nr. 6, apt. (of.) 54, pentru data de 2 octombrie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3564/2012, la cererea BC ,,Moldova-Agroindbank" SA privind exercitarea dreptului de gaj.

Judecător Aliona Danilov

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Cupcea Grigore şi Cupcea Maria, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, bdul Moscovei nr. 5, apt. 125, pentru data de 5 octombrie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de reclamaţi în cauza civilă intentată de SRL ,,Nastlin Agro" privind restituirea datoriei.

Judecător V. Gâscă

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea reprezentantului ,,Radovis" SRL,, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL ,,Tresmus-Grup" privind încasarea sumei.

Judecător V. Micu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ,,Gaab-Atacul" SRL, sediul: mun. Chişinău, str. Ceucari nr. 2, apt. 11, pentru data de 9 octombrie 2012, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în cauza civilă intentată de ÎM ,,LKW-Aleks Spedition" SRL privind încasarea datoriei, penalităţii de întîrziere şi cheltuielilor de judecată.

Judecător Iurie Potînga

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Garber David, a.n. 24.04.1955, pentru data de 10 septembrie 2012, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Garber Nina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Spoială

***

Judecătoria Hînceşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mîţa Doiniţa, a.n. 05.01.1991, domiciliată: satul Mingir, Hînceşti, pentru data 17 august 2012, ora 8.10, la şedinţa de judecată (Hînceşti, str. Chişinăului nr. 7, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Mîţa Dumitru Valeriu privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Mihail Macar

***

Judecătoria Glodeni solicită prezentarea cet. Semencov Rodion Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Viişoara, Glodeni, pentru data de 22 august 2012, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Glodeni, str. Ştefan cel Mare nr. 7, bir. 10) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de reclamanta Semencov Renata Constantin privind încasarea forţată a pensiei de întreţinere a copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere a soţului care îngrijeşte de copilul minor.

Judecător Vasile Nogai

***

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet-lor: Zatic Leonid, Zatic Galina, pentru data de 7 septembrie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrîţi în cauza civilă intentată de ÎCS ,,Express Leasing" SRL privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Selevestru

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Priimac Igor Alexei, pentru data 28 septembrie 2012, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea intentată de Gherman Valeriu privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet-lor: Bordian Mihail, pentru data 15 octombrie 2012, ora 9.00; Railean Ion, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 9.30; Comarov Mihail, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 10.30; Ursu Ion, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la cererea SRL ,,Tenatax" privind încasarea datoriilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişină, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Siminel Victor Vasile, a.n. 11.03.1969, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. Constructorilor nr. 74/4, apt. 2, pentru data de 13 septembrie 2012, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului Nani Elena împotriva Preturii sect. Rîşcani privind recunoaşterea ca membru de familie.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet-lor: Sidun Tatiana, Sidun Natalia, Sidun Alexei, pentru data de 24 septembrie 2012, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea ÎMGFL-18 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Micu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişină, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vintila Igor, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Cahul nr. 8/2, apt. 49, pentru data de 4 octombrie 2012, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Curtev Igor privind încasarea datoriei.

Judecător V. Gâscă

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bevziuc Ghenadie Mihail, a.n. 24.02.1974, domiciliat în r-l Ştefan Vodă, satul Slobozia, str. Ştefan cel Mare nr. 26, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SAR ,,Donaris Grup" SA privind încasarea prejudiciului material.

Judecător Ion Bulhac

ANUNŢ

La judecătoria Ciocana mun. Chişinău, se află pe rol pornirea procesului la cererea cet. Arbatova Olga Alexandru privind declararea cet. Arbatov Vadim Alexandru ca fiind persoană decedată.

Persoanele care deţin informaţii despre locul aflării lui Arbatov Vadim Alexandru le pot comunica la Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, pe adresa: mun. Chişinău, str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, însă poate fi atacată o dată cu fondul hotărîrii.

Preşedintele şedinţei
Judecător Alexandru Spoială

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul" publică „Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul" poate fi procurat în oficiile „Poşta Moldovei" sau la redacţie.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL"**

Universitatea de Medicină şi ASEM – cele mai populare instituţii la admiterea 2012

Recent, s-a încheiat primirea actelor pentru admiterea în instituţiile de învăţămînt superior din Moldova. Astfel au fost depuse peste 20 de mii de dosare.

Potrivit datelor Ministerului Educaţiei, peste 16 mii de cereri au fost depuse pentru studii superioare şi peste 3 mii de cereri – pentru magistratură. Dintre aceştia, 14 mii de candidaţi solicită locuri la buget.

Cele mai solicitate instituţii, după numărul de dosare depuse, sînt Universitatea

de Medicină, Academia de Studii Economice, Academia de Poliţie, Universitatea de Stat, Universitatea Tehnică.

În acest an, la ciclul I de studii vor fi admişi 20 665 de studenţi, dintre care, la buget 6745 de persoane şi pe bază de contract - 13 920.

Pentru ciclul II de studii (masterat) au fost alocate 7965 locuri, dintre care, 3410 la buget. Pentru cetăţeni străini se oferă 350 de locuri la buget şi 725 - pe bază de contract.

În cazul necompletării locurilor oferite, în perioada 4-8 august, la unele facultăţi va fi efectuată a doua etapă de admitere.

Corpul de judecători cît şi colectivul din cadrul Judecătoriei Botanica exprimă sincere condoleanţe Doamnei Maria Ghervas, judecător la Judecătoria Botanica, în legătură cu decesul mamei sale, **Axenia**.

Dumnezeu s-o odihnească în pace.

Asociaţia Judecătorilor din Republica Moldova exprimă sincere condoleanţe Doamnei Maria Ghervas, judecător la Judecătoria Botanica, în legătură cu decesul mamei sale, **Axenia**.

Dumnezeu s-o odihnească în pace.

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Elena Constantinescu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Oleg Chicu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Oxana Banari**, judecător, Donduşeni; **Eugenia Fistican**, judecător, CSJ; **Valentina Clevadî**, judecător, CSJ; **Elvira Popa**, preşedintele Judecătoriei Şoldăneşti; **Valeriu Doagă**, judecător, CSJ; **Vasile Grib**, judecător, CA, Chişinău.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Canicula te sufocă? Iată cîteva sfaturi ca să-ţi faci răcoare în casă

Aerul condiţionat nu este tocmai bun pentru mediul înconjurător. Dacă nu poţi sau nu vrei să-l foloseşti, încearcă 8 sfaturi practice ca să-ţi faci răcoare în casă.

Foloseşte corect ventilatorul

Chiar dacă poate doar să mute aerul cald dintr-o parte în alta a camerei, un mic ventilator te poate face să te simţi mai bine temporar. Ca să ajuţi ventilatorul să răcorească încăperea cu adevărat, pune în faţa lui un bol, preferabil metalic, plin cu cuburi de gheaţă. Dezgheţi carne sau legume ca să găteşti? Fă-o în faţa ventilatorului şi ai o şansă în plus să-ţi faci răcoare în casă.

Izolează casa de lumină

Lumina puternică a soarelui aduce căldură în casă de-a lungul întregii zile, vara. Trage draperiile şi obloanele pînă la apusul soarelui, pentru a menţine cît mai scăzută temperatura în casă. În magazinele specializate, poţi cumpăra şi o folie autocolantă pentru exteriorul ferestrelor, ce reflectă lumina şi căldura. Nu costă mult şi vei simţi rapid diferenţa.

Renunţă la becurile incandescente

Mai ai şi acum becuri incandescente în casă? Poate că lumina lor şi pare ,,naturală", dar becurile fluorescente se încălzesc mult mai puţin şi nu contribuie la căldura apăsătoare, mai ales în încăperile mici.

Evită orice formă de abur

Pe timpul zilei fă duşuri călduţe, fără abur. Evită şi folosirea maşinii de spălat în cele mai calde ore ale zilei. Aburul contribuie semnificativ la senzaţia de căldură sufocantă. Dacă eşti nevoită să găteşti pe aragaz, foloseşte hota la maxim, pentru a evita acumularea de abur în bucătărie şi în casă.

Opreşte electronicele nefolosite

Un computer sau un TV LCD pornit degeaba poate creşte substanţial temperatura în camera în care este aşezat. Pe timpul verii, pentru a evita producerea de căldură în exces, învaţă să opreşti corect toate electronicele şi electrocasnicele nefolosite.

Scade umiditatea din aer

Chiar şi atunci cînd nu ai surse de abur în casă, umiditatea aerului vara poate fi ridicată. Folosind un dezumidificator, poţi controla această variabilă. Dacă nu poţi evita aburul în casă, opreşte dezumidificatorul temporar şi foloseşte orice mic ventilator sau fereastră de aerisire pentru a grăbi ieşirea aerului umed din casă.

Investeşte într-un ventilator de tavan

Un ventilator de tavan poate oferi mai mult confort decît unul mic, consumînd de pînă la 30 de ori mai puţină energie electrică. După investiţia iniţială, te vei putea bucura de răcoare atunci cînd îţi doreşti, dacă îl foloseşti corect. Vara, se recomandă ca paletele ventilatorului de tavan să se învîrtă în sensul invers acelor de ceasornic pentru cele mai bune rezultate.

Răcoreşte-te cu cuburi de gheaţă

Dacă ai răcorit casa cît de mult ai putut şi suferi în continuare de căldură, foloseşte cîteva cuburi de gheaţă pentru a te răcori. Ţine-le pentru cîteva secunde la baza gîtului, pe încheieturile mîinilor, în spatele genunchilor şi pe glezne. Răcorind aceste puncte de presiune, scade uşor întreaga temperatură a corpului, iar tu te vei simţi ceva mai bine înfruntînd căldura de afară.

Ce trebuie să faci pentru a avea un mariaj fericit

Sîntem în perioada fierbinte a nunţilor.

Se ştie că o relaţie nu este întotdeauna uşor de întreţinut, mai ales cînd este vorba despre una de lungă durată, cum ar fi căsătoria. ,,Business Insider" a publicat o listă cu mai multe aspecte, necesare de a fi ştiute, pentru a avea un mariaj fericit.

Unul dintre aspectele cele mai importante este găsirea partenerului ideal. Pentru o căsătorie fericită, cei doi trebuie să se idealizeze reciproc, scriu jurnaliştii americani.

Succesul unui mariaj depinde şi de stima de sine a celor implicaţi. Partenerii care folosesc pluralul cînd se referă la ei ca şi cuplu, spunînd de exemplu ,,noi" şi nu ,,eu" îşi soluţionează conflictele mai uşor. Totodată, s-a demonstrat că mariajul sporeşte riscul de îngrăşare, atît în cazul bărbaţilor, cît şi al femeilor.

Publicaţia mai scrie că, persoanele care ,,sînt într-o relaţie pe Facebook" sînt mai fericite decît cele care au statutul de celibatar. Facebook analizează în mod regulat actualizările de status ale utilizatorilor pentru a măsura fericirea lor.

Mai mult, un mariaj fericit înseamnă respect reciproc. Cercetările au arătat că, în cuplurile fericite, persoanele implicate sînt mult mai sociabile, mai comunicative. Cheia succesului unui mariaj fericit constă în abordarea pozitivă a aspectelor conflictuale.

Şi nu în ultimul rînd, o relaţie de lungă durată, fericită, se rezumă la dorinţa de a-ţi cunoaşte partenerul foarte bine, de a fi un real sprijin pentru el şi de a asigura o atmosferă relaxată în doi. Este bine de ştiut că, pentru orice lucru negativ pe care unul dintre parteneri îl face, va fi nevoie de alte cinci fapte pozitive din partea lui, pentru a compensa.

CALEIDOSCOP

O femeie petrece 43 de săptămîni din viaţă în faţa oglinzii

Frumuseţea cere timp. Mult timp. Conform studiilor efectuate în Marea Britanie, o femeie îşi petrece în faţa oglinzii aproape 43 de săptămîni din viaţă.

Anual, o femeie îşi dedică 91 de ore pentru a se farda sau pentru a-şi aplica creme pentru întreţinerea tenului. Acestor ore petrecute anual în faţa oglinzii li se adaugă multe alte ore petrecute în faţa computerelor ce au programe de modificare a fizionomiei.

Conform specialiştilor britanici, doar una din patru femei are curaj să iasă din casă fără machiaj.

Somnul excesiv poate duce la apariţia demenţei, susţin specialiştii

Prea mult somn poate duce la demenţă. Este concluzia formulată de oamenii de ştiinţă şi se referă, în special, la persoanele în vîrstă, care dorm prea mult. Potrivit specialiştilor, somnul excesiv îmbătrîneşte creierul cu doi ani şi poate accelera dezvoltarea demenţei.

Astfel, în cazul vîrstnicilor, somnul de şapte ore este cel mai potrivit. În cadrul studiului au participat 15 000 de persoane cu vîrsta de 70 de ani şi mai mult.

Totodată, cele mai recente descoperiri arată că somnul de calitate proastă afectează negativ sănătatea şi creşte riscul apariţiei mai multor boli, precum diabetul sau afecţiunile cardiace.

De 15 ani, o felină ocupă fotoliul de primar al unui oraş din SUA

Scenariu demn de lumea Disney. În urmă cu 15 ani, o pisică a ieşit învingătoare în cursa electorală pentru Primăria oraşului Talkteena din SUA şi de atunci ocupă fotoliul de primar cu mîndrie şi multă atitudine.

Nemulţumiţi de candidaţii pentru primăria oraşului lor, locuitorii din Talkteena s-au hotărît să o înscrie pe listă pe Stubbs, o pisică din rasa Manx. Surprinzător sau nu, pisica a cîştigat alegerile şi a reuşit să îşi păstreze funcţia timp de 15 ani, potrivit ,,Daily Mail".

Stubbs îşi petrece mai tot timpul într-un magazin în care este răsfăţată cu gustări de către localnici.

Deşi în oraş există doar 900 de persoane, primarul Stubbs are aproximativ 1000 de prieteni pe Facebook.

Locuitorii din Talkteena sînt mai mult decît mulţumiţi de primarul lor. De cînd ocupă fotoliul primăriei, oraşul lor a devenit o destinaţie favorită pentru turiştii curioşi.

,,Zilnic, peste 30-40 de turişti vin în localitate pentru a-l vedea pe primarul Stubbs", spune Lauri Stec, proprietara magazinului din Talkteena.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene ,,Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 37 sp